

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان شبه نهایی درس: جامعه شناسی ۱
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱	ساعت شروع: ۱۴ عصر	پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه‌نما سال ۱۴۰۳	
ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد)		
نمره			

۱	<p>عبارت‌های صحیح و غلط را با ص یا غ مشخص کنید.</p> <p>الف) با ظهور اسلام، عقاید و ارزش‌های بنیادی جامعه جاهلی نابود شد و لایه‌های سطحی آن در خدمت اسلام قرار گرفت.</p> <p>ب) جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید و پیامدها و الزام‌های آن وابسته به قرارداد و اراده تک تک افراد است.</p> <p>پ) هویت اجتماعی افراد، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت فرهنگی جهان اجتماعی است و فرصت شکل‌گیری آن را فراهم می‌آورد.</p> <p>ت) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌ها به تعامل با دیگر جهان‌ها بپردازد، زمینه پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.</p>
۲	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) فردی به تنهایی و با صدای دلخواه در مکانی مطالعه می‌کند اگر فرد دیگری وارد شود، مطالعه او به تبدیل می‌شود.</p> <p>ب) عمیق‌ترین لایه جهان اجتماعی، عقاید کلانی هستند که بر تأثیر می‌گذارند.</p> <p>پ) جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از او را تعیین می‌کند یعنی آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد.</p> <p>ت) امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی، را از سطح نمادها و هنجارها به عمق عقاید و ارزش‌ها می‌کشاند.</p>
۳	<p>پاسخ صحیح را مشخص کنید.</p> <p>الف) در عبارت‌های زیر به ترتیب، «نمره دادن معلم» و «پاکیزه شدن دست و صورت» به کدام نوع پیامدهای کنش اشاره دارند؟</p> <p>- دانش آموزی تکالیف درسی خود را آماده می‌کند و معلم متناسب با تلاش او، نمره می‌دهد.</p> <p>- فردی وضو می‌گیرد و دست و صورت او پاکیزه می‌شود.</p> <p>(۱) ارادی وابسته به اراده فرد- غیرارادی ☐</p> <p>(۲) ارادی وابسته به اراده فرد- ارادی وابسته به اراده دیگری ☐</p> <p>(۳) ارادی وابسته به اراده دیگری- ارادی وابسته به اراده فرد ☐</p> <p>(۴) ارادی وابسته به اراده دیگری- غیرارادی ☐</p> <p>ب) کدام گزینه در مورد «فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی» نادرست است؟</p> <p>(۱) فرصت‌ها و محدودیت‌ها به صورت حقوق و تکالیف ظاهر می‌شوند ☐</p> <p>(۲) ماکس وبر، رشد علوم تجربی را فرصت و قفس آهنین را محدودیت جهان متجدد می‌داند ☐</p> <p>(۳) فرصت‌ها و محدودیت‌ها، تنها ملاک ارزیابی جهان‌های اجتماعی مختلف محسوب می‌شوند ☐</p> <p>(۴) فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و دو روی یک سکه هستند ☐</p>
	ادامه سؤالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان شبه نهایی درس: جامعه شناسی ۱
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱	ساعت شروع: ۱۴ عصر	پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه‌نما سال ۱۴۰۳	
ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد)		
نمره			

	<p>(پ) کدام گزینه در مورد پدیده «حق و باطل» صحیح است؟</p> <p>(۱) بر اساس آگاهی یا جهل مردم تعیین می‌شود ☐</p> <p>(۲) از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی تغییرپذیر است ☐</p> <p>(۳) با روش‌های تجربی، داوری و ارزیابی می‌شود ☐</p> <p>(۴) وابسته به پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی است ☐</p> <p>ت) کدام گزینه به ترتیب از نظر «ارزیابی تحول»، «وضعیت فرهنگ در حال تحول» و «جهت تغییر» با مثال داده شده مطابقت دارد؟ «جامعه جاهلی به جامعه نبوی تحول یافت»</p> <p>(۱) منفی-فرهنگ حق-به سوی فرهنگ باطل ☐</p> <p>(۲) مثبت-فرهنگ باطل-به سوی فرهنگ حق ☐</p> <p>(۳) مثبت-فرهنگ باطل-به سوی فرهنگ باطل ☐</p> <p>(۴) منفی-فرهنگ حق-به سوی فرهنگ حق ☐</p>													
۴	<p>هر یک از عبارتهای سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مفهوم اضافی است)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>مفاهیم</th> <th>عبارت‌ها</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- عقلانیت ذاتی</td> <td>الف) مردم شناسان به نقد این ویژگی فرهنگ غرب پرداختند.</td> </tr> <tr> <td>۲- بحران هویت فرهنگی</td> <td>ب) از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها به معنای زوال آن است.</td> </tr> <tr> <td>۳- خودمداری</td> <td>پ) جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را از دست می‌دهد.</td> </tr> <tr> <td>۴- غرب زدگی</td> <td>ت) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب محسوب می‌شود.</td> </tr> <tr> <td>۵- عقلانیت ابزاری</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	مفاهیم	عبارت‌ها	۱- عقلانیت ذاتی	الف) مردم شناسان به نقد این ویژگی فرهنگ غرب پرداختند.	۲- بحران هویت فرهنگی	ب) از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها به معنای زوال آن است.	۳- خودمداری	پ) جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را از دست می‌دهد.	۴- غرب زدگی	ت) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب محسوب می‌شود.	۵- عقلانیت ابزاری		
مفاهیم	عبارت‌ها													
۱- عقلانیت ذاتی	الف) مردم شناسان به نقد این ویژگی فرهنگ غرب پرداختند.													
۲- بحران هویت فرهنگی	ب) از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها به معنای زوال آن است.													
۳- خودمداری	پ) جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را از دست می‌دهد.													
۴- غرب زدگی	ت) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب محسوب می‌شود.													
۵- عقلانیت ابزاری														
۵	<p>در هر عبارت، کدام یک از مفاهیم داخل پرانتز صحیح می‌باشد؟</p> <p>الف) اینکه بسیاری از ایرانی‌ها نمی‌توانند به زبان ژاپنی صحبت کنند به ویژگی (آگاهانه بودن - ارادی بودن) کنش اشاره دارد.</p> <p>ب) «دانایی از نادانی بهتر است» برای نهاد تعلیم و تربیت یک (هنجار-ارزش) محسوب می‌شود.</p> <p>پ) نظریه استعمار محصول رویکرد جهان‌های اجتماعی (در طول هم-در عرض هم) است.</p> <p>ت) امنیت برای یک کشور آشوب زده، پدیده‌ای در قلمرو (آرمانی-واقعی) است.</p>													
۶	<p>به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف) یک نمونه از تبعات پدیده «مسن شدن جمعیت» را بنویسید.</p> <p>ب) چه عاملی سبب می‌شود افراد، کنش‌ها و اعمال متناسب با فرهنگ را بهتر انجام دهند؟</p> <p>پ) یک مثال از تحرک افقی برای موقعیت «پرستار بیمارستان» بنویسید.</p> <p>ت) منظور از انسداد اجتماعی چیست؟</p>													
	ادامه سوالات در صفحه سوم													

تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان شبه نهایی درس: جامعه شناسی ۱
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱	ساعت شروع: ۱۴ عصر	پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه‌نما سال ۱۴۰۳	
ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد)		
نمره			

۷	<p>با توجه به متن زیر و محتوای کتاب به سوالات داده شده پاسخ دهید.</p> <p>زهره نعمتی از ورزشکاران پرافتخار و سخت‌کوش ایران محسوب می‌شود. او متولد ۱۳۶۴ در کرمان و عضو تیم ملی تیراندازی با کمان بانوان معلول ایران است. زهره نعمتی دارنده مدال طلا در مسابقات پارالمپیک و نخستین زن ورزشکار ایرانی و مسلمان است که موفق شد در کنار ورزشکاران سالم، جواز رقابت در المپیک را نیز کسب کند.</p> <p>الف) در عبارت «زن ورزشکار ایرانی و مسلمان» کدام ویژگی همزمان «انتسابی و فردی» است؟</p> <p>ب) یک ویژگی هویتی «اجتماعی» در متن بیابید.</p>						
۸	<p>هر عبارت نشانگر تاثیر کدام یک از ابعاد هویتی بر دیگری است؟</p> <p>الف) ترشح بیش از اندازه غده تیروئید موجب عصبانی شدن انسان می‌شود. (.....)</p> <p>ب) یک فرد خلاق و کارآفرین، موقعیت اجتماعی خود و همکاری‌اش را ارتقا می‌دهد. (.....)</p>						
۹	<p>به سوالات زیر در مورد ابعاد و مؤلفه‌های نهاد خانواده پاسخ دهید.</p> <p>الف) یک نمونه از عرصه‌های مشارکت خانواده در جامعه را نام ببرید. (.....)</p> <p>ب) یک مثال از موانع، ناهنجاری‌ها و آسیب‌های نهاد خانواده بنویسید. (.....)</p>						
۱۰	<p>جدول را کامل کنید (یک مورد).</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <th colspan="2">ویژگی هویت ایرانی</th> </tr> <tr> <td>پیش از ظهور اسلام</td> <td>پس از ظهور اسلام</td> </tr> <tr> <td>الف</td> <td>ب</td> </tr> </table>	ویژگی هویت ایرانی		پیش از ظهور اسلام	پس از ظهور اسلام	الف	ب
ویژگی هویت ایرانی							
پیش از ظهور اسلام	پس از ظهور اسلام						
الف	ب						
	<p>به سوالات زیر، پاسخ کامل دهید.</p>						
۱۱	<p>برای شکل زیر یک مثال بنویسید.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">جهان طبیعی</div> <div style="font-size: 2em;">←</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">جهان اجتماعی</div> </div>						
	<p>ادامه سوالات در صفحه چهارم</p>						

باسمه تعالی

تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان شبه نهایی درس: جامعه شناسی ۱
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱	ساعت شروع: ۱۴ عصر	پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		دانش آموزان دبیرستان های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه‌نما سال ۱۴۰۳	
ردیف	سوالات (پاسخ‌نامه دارد)		نمره

۱	چرا با وجود فرایند جامعه‌پذیری، از روش‌های نظارت و کنترل اجتماعی نیز استفاده می‌شود؟	۱۲
۱	وضعیت جهان‌های اجتماعی مختلف از نظر «فرصت تحرک اجتماعی» و «مواجهه با تغییرات هویتی» چگونه است؟	۱۳
۱	دوام هویت فرهنگی وابسته به چیست؟ چه زمانی این دوام با چالش مواجه می‌شود؟	۱۴
۱	جهان اجتماعی خودباخته، به چه سرنوشتی دچار می‌شود؟	۱۵
۱	بر اساس نحوه مواجهه جهان اسلام با هجوم سیاسی و نظامی اقوام مختلف در تاریخ، به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) جهان اسلام چگونه با هجوم نظامی و سیاسی در «جنگ‌های صلیبی» و «حمله مغول» مقابله کرد؟ ب) «تجربه جدیدی که هنوز به پایان خود نرسیده است» به برخورد جهان اسلام با کدام جهان اشاره دارد؟	۱۶
۲۰	موفق و پیروز باشید جمع نمره	

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: جامعه‌شناسی (۱)		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۱۴ عصر		مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	
پایه دهم دوره دوم متوسطه نظری				تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱			
دانش‌آموزان دبیرستان‌های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳				مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			
ردیف	راهنمای تصحیح						نمره
۱	الف) ص (ص:۴۱) ب) غ (ص:۴۶) پ) غ (ص:۹۴) ت) ص (ص:۱۰۱) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)						۱
۲	الف) کنش اجتماعی (ص:۱۳) ب) ارزش‌های اجتماعی (ص:۳۴) پ) هویت اجتماعی (ص:۸۰) ت) تعامل فرهنگی (ص:۱۰۳) (هر مورد ۰/۵ نمره)						۲
۳	الف) ۴- ارادی وابسته به اراده دیگری- غیرارادی (ص:۷) ب) ۳- فرصت‌ها و محدودیت‌ها، تنها ملاک ارزیابی جهان‌های اجتماعی محسوب می‌شوند (ص:۵۳، ۵۲، ۵۰، ۴۸) پ) ۲- از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی تغییرپذیر است. (ص: ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱) ت) ۲- مثبت- فرهنگ باطل- به سوی فرهنگ حق (ص:۹۶) (هر مورد ۰/۵ نمره)						۲
۴	الف) ۳- خودمداری (ص:۳۹) ب) ۱- عقلانیت ذاتی (ص:۵۳) پ) ۲- بحران هویت فرهنگی (ص:۹۶) ت) ۴- غرب زدگی (ص:۱۰۳) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)						۱
۵	الف) آگاهانه بودن (ص:۴) ب) ارزش (ص:۳۵) پ) در طول هم (ص:۴۳) ت) آرمانی (ص:۵۹) (هر مورد ۰/۵ نمره)						۲
۶	الف) افزایش هزینه‌ها، افزایش هزینه‌های بهداشت و درمان، وجود نداشتن نیروی جوان کافی برای ارائه خدمات و رفع نیازهای سالمندان (ذکر یکی از این موارد کافی است). (ص:۱۸) (۰/۵ نمره) ب) هر چه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد (ص: ۸۳) (۰/۵ نمره) پ) پرستاری که از یک بخش بیمارستان به بخش دیگر منتقل می‌شود. (ص: ۸۷) (۰/۵ نمره) ت) مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی (ص:۸۸) (۰/۵ نمره)						۲
۷	الف) زن (ص:۶۸) ب) ایرانی، مسلمان، عضو تیم ملی (هر مثالی از متن در صورتی که یک ویژگی هویتی اجتماعی باشد، صحیح است. ذکر یک ویژگی کافی است) (ص:۶۸) (هر مورد ۰/۵ نمره)						۱
۸	الف) تأثیر بعد جسمانی بر بعد نفسانی (ص:۷۲) ب) تأثیر بعد نفسانی بر بعد اجتماعی (ص:۷۲) (هر مورد ۰/۵ نمره)						۱
۹	الف) عرصه اقتصادی یا عرصه اجتماعی یا عرصه فرهنگی و محیط زیست یا عرصه سیاسی و دفاعی (اشاره به یکی از این موارد کافی است). (ص:۱۱۸) (۰/۵ نمره) ب) بیکاری و فقر، طلاق، اعتیاد، رفتارهای ضد ارزش‌های اسلامی در جامعه، تهاجم فرهنگی غرب (اشاره به یکی از این موارد کافی است). (ص:۱۱۸) (۰/۵ نمره)						۱
۱۰	الف) هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. اقوام مختلف ایرانی با آن که هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند. (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۵ نمره) ب) ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود را کنار گذاشتند، به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند. عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هویت ایرانی به صورت						۱

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس: جامعه‌شناسی (۱)		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۱۴ عصر		مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	
پایهٔ دهم دوره دوم متوسطه نظری				تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۲/۰۱			
دانش‌آموزان دبیرستان‌های دوره دوم متوسطه روزانه سراسر کشور در طرح سه نما سال ۱۴۰۳				مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			
ردیف	راهنمای تصحیح						نمره
	بخشی از هویت جهان اسلام در آمد. (ذکر یک مورد کافی است.) (۵/۰ نمره) (ص: ۱۰۹)						
۱۱	سنّت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید و ستم‌پیشگان را در قهر و انتقام الهی فرو می‌گذارد. یا شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد. (هر مثال دیگری که نشان‌دهندهٔ تأثیر جهان ماوراء طبیعی بر جهان اجتماعی باشد، صحیح است.) (ص: ۲۶ و ۲۷)						۱
۱۲	ممکن است برخی انسان‌ها، هویتی را که جهان اجتماعی برای آن‌ها در نظر گرفته است، نپذیرند. (۲۵/۰ نمره) همواره افرادی هستند که جذب عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود نمی‌شوند (۲۵/۰ نمره) و نقشی که نهادها و سازمان‌های مختلف جامعه از آن‌ها انتظار دارند، نمی‌پذیرند. (۲۵/۰ نمره) این افراد به تکالیف خود پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می‌دهند. (۲۵/۰ نمره). (ص: ۸۲)						۱
۱۳	در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید، متفاوت است. (۵/۰ نمره) هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند. (۵/۰ نمره) (ص: ۸۹)						۱
۱۴	هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد. (۵/۰ نمره) هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهد، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود. (۵/۰ نمره) (ص: ۹۴)						۱
۱۵	جهان اجتماعی خودباخته، ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد (۵/۰ نمره) و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود. از اینجا رانده و از آنجا مانده. (۵/۰ نمره) (ص: ۱۰۲)						۱
۱۶	الف) در جنگ‌های صلیبی به دفع مهاجمان پرداخت و در حملهٔ مغول، مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد (۵/۰ نمره) ب) برخورد با جهان غرب (۵/۰ نمره). (ص: ۱۱۰)						۱
	موفق و پیروز باشید						۲۰
	جمع نمره						